

Flere nydanske ingeniører og naturvidenskabelige kandidater

- Baggrundsnotat til IDAs integrationspolitik

Resumé

Denne analyse har fokus på arbejdsmarkedstilknytningen for personer, der har taget en dansk uddannelse som fx civil- eller diplomingeniør eller som naturvidenskabelig kandidat (i analysen kaldet IDA-uddannelser) eller andre uddannelser. Analysen afdækker forskelle i arbejdsmarkedstilknytning mellem personer med dansk herkomst og personer der er indvandrere og efterkommere fra henholdsvis vestlige og fra ikke-vestlige lande.

Analysen viser, at særligt IDA-uddannelserne bidrager til høj beskæftigelsesgrad blandt de to grupper af indvandrere og efterkommere. For de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er det særligt civilingeniøruddannelsen der sikrer en høj beskæftigelsesgrad (85 pct.) sammenlignet med fx de samfundsvidenskabelige kandidater (81 pct.) og særligt de pædagogiske og humanistiske kandidater (71 pct.)¹.

Analysen viser videre, at blandt personer der har en IDA uddannelse er andelen

- der er i **beskæftigelse markant højere blandt de med dansk baggrund** end blandt de to grupper af indvandrere og efterkommere.
 - Når der ses på grupperne med en IDA-kandidatuddannelse er der ca.5-8 procentpoints forskel i beskæftigelsen mellem danskere og indvandrere og efterkommere
 - Når der ses på diplomingeniørerne er der mellem 10 og 20 procentpoint i forskel på beskæftigelsen.
- Andelen af **ledige** er markant højere blandt de **ikke-vestlige indvandrere og efterkommere** (8 pct.) end den er blandt de to andre herkomstgrupper.
- Andelen **uden for arbejdsmarkedet** er markant højere blandt de **vestlige indvandrere og efterkommere** (11 pct.) end den er blandt de to andre herkomstgrupper.
- Andelen der er **studerende** er markant højere blandt de **ikke-vestlige indvandrere og efterkommere** (7 pct.) end den er blandt de to andre herkomstgrupper.

Når der videre ses på både køn og herkomst viser analysen, at der generelt for de to grupper af vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er en forskel på andelen i beskæftigelse mellem mænd og kvinder, mens der er kun meget små kønsmæssige forskelle i beskæftigelsesgraden blandt de danske ingeniører og naturvidenskabelige kandidater. Den største forskel i beskæftigelsesgraden mellem kønnene ses i gruppen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, der er diplomingeniører. Her er der således en forskel på 19 procentpoint i beskæftigelsen blandt mænd (74 pct.) og kvinder (55 pct.)².

Analysen viser videre, at lønmodtagere med en IDA-uddannelse generelt er i job der matcher deres formelle kvalifikationsniveau (populært sagt, de har job hvor de bruger deres uddannelse). Der er dog nogle grupper hvor denne andel er lavere. Særligt blandt ikke-vestlige mænd er der en høj andel der har arbejde, der ikke matcher deres formelle kvalifikationer. Næsten hver femte (18 pct.) af de ikke-vestlige kandidatuddannede mænd har ikke et job, der forudsætter færdigheder svarende til deres uddannelse – og blandt diplomingeniørerne er det 14 pct. der ikke har job der forudsætter færdigheder svarende til deres uddannelse.

I analysen er der videre set på indkomstforskelle i gruppen der har en IDA-uddannelse og som har job, der forudsætter færdigheder på et niveau der matcher deres formelle kvalifikationer³.

¹ For den samlede gruppe af IDA-uddannelser er 77 pct. af de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i beskæftigelse. Beskæftigelsesgraden er højest for de sundhedsvidenskabelige LVU, uanset hvilken herkomst-gruppe man tilhører.

² Den store forskel i beskæftigelsesprocenten mellem de ikke-vestlige mandlige og de ikke-vestlige kvindelige diplomingeniører bl.a. skyldes, at hele 22 pct. af de ikke-vestlige kvinder er under uddannelse

³ Analysen er her opdelt på uddannelsesanciennitet, da vi ved at denne er meget afgørende for lønniveauet

Her viser analysen, når der ses på tværs af de tre herkomstgrupper, at der er en stigende løn med stigende uddannelsesanciennitet og at der er en forskel på mænd og kvinders løn. Mænd tjener typisk mere end kvinderne i de enkelte herkomst- og anciennitets-grupper.

Når der i gruppen med en civilingeniør- eller naturvidenskabelig kandidatuddannelse sammenlignes mellem hhv. mænd og kvinder i de tre herkomstgrupper er der en lille variation i indkomsten mellem grupperne, men **der er ingen entydig systematik, således at fx personer med vestlig eller ikke-vestlig herkomst i alle anciennitetsgrupper tjener enten mere eller mindre end de danske.**

Blandt diplomingeniørerne er der samme generelle mønster. Dog er der med hensyn til herkomst et lidt andet billede blandt mændene, hvor de danske diplomingeniører har højest medianindkomst i alle uddannelsesanciennitetsgrupper undtagen de med 15-20 års anciennitet. Samme billede hvad angår indkomstforskelle mellem herkomstgrupperne kan ikke genfindes blandt de kvindelige diplomingeniører, hvor de danske kvinder i flere af anciennitetsgrupperne har en lavere medianindkomst end kvinderne med ikke-vestlig indvandrer og efterkommer baggrund.

Gruppen med IDA-uddannelser der er uden for arbejdsmarkedet er større blandt de to grupper af indvandrere og efterkommere end blandt de danske. Analysen viser, at det særligt er blandt de ikke-vestlig kvinder at der er en del der har et forsørgelsesgrundlag der indikerer, at de vil kunne genindtræde på arbejdsmarkedet, men at det i absolutte tal drejer sig om meget små grupper.

Indvandrere og efterkommere med IDA-uddannelser

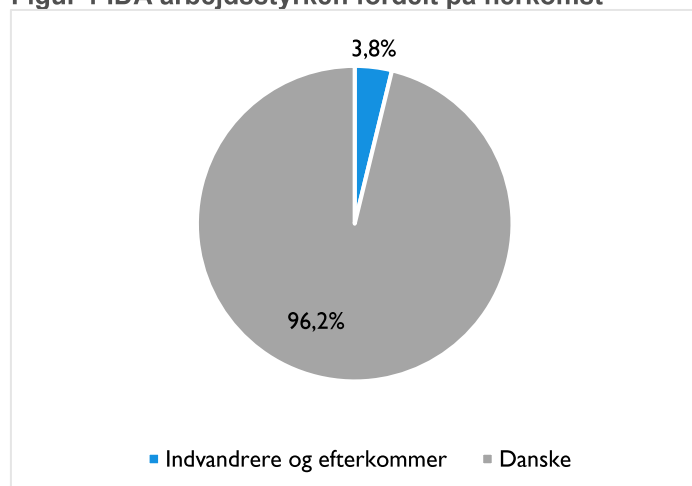
Nærværende analyse har fokus på den gruppe af indvandrere og efterkommere, der har en ingeniør- eller naturvidenskabelig uddannelse, og deres tilknytning til arbejdsmarkedet. **Analysen har alene fokus på den gruppe der har taget deres videregående uddannelse i Danmark og er mellem 20 og 65 år**, hvorved fx diskussionen om kvaliteten og relevansen af indvandreres medbragte uddannelse ikke skulle påvirke personernes arbejdsmarkedstilknytning.

Analysen er udarbejdet i forbindelse med udviklingen af IDAs integrationspolitik, og præsenterer en række nøgletal der er udgangspunktet for denne politik.

Med den anvendte afgrænsning er der i alt knap 89.000 personer med en IDA-uddannelse i arbejdsstyrken i 2015.

Gruppen af indvandrere og efterkommere udgør samlet knap 4 pct. af denne gruppe, jf. figur 1. Gruppen er således pt. ikke så stor, men vil, i takt med at flere og flere unge indvandrere og efterkommere påbegynder en teknisk eller naturvidenskabelig, sandsynligvis vokse i fremtiden.

Figur 1 IDA arbejdsstyrken fordelt på herkomst

Kilde: AE notat 1. Andel beregnet på baggrund af de to årgange 2014 og 2015.

IDA-uddannelser

I analysen anvendes begrebet IDA-uddannelser om en række tekniske og naturvidenskabelige uddannelser (civil- og diplomingeniører samt naturvidenskabelige kandidater). Analysen har kun fokus på personer der har taget deres uddannelser i Danmark og som er mellem 20 og 65 år. Se den nærmere afgrænsning af uddannelserne i metodeboksen bagerst i notatet.

Indvandrer og efterkommere

I Danmarks Statistiks opdeling af befolkningen efter herkomst, skelnes der dels mellem indvandrere og efterkommere, dels mellem vestlige og ikke-vestlige. I dette notat er gruppen af indvandrer og efterkommere samlet, og der ses alene på opdelingen af vestlige og ikke-vestlige. Se den nærmere afgrænsning af herkomstgrupperne i metodeboksen bagerst i notatet.

Arbejdsmarkedstilknytning

I analysen skelnes der, i opgørelsen af arbejdsmarkedstilknytning, mellem beskæftigede, ledige, studerende og øvrige uden for arbejdsmarkedet.

Beskæftigelsesandel er beregnet som andelen i beskæftigelse af den samlede population. Alle andele er beregnet på to årgange (2014 og 2015), for at imødegå diskretioneringsproblemer.

Se den nærmere afgrænsning af arbejdsmarkedstilknytning i metodeboksen bagerst i notatet.

Som det ses af tabel 1, er der en noget forskellig tilknytning til arbejdsmarkedet, selv inden for samme uddannelsesgruppe, afhængig af herkomst.

Tabel 1 Arbejdsmarkedstilknytning fordelt på uddannelse og herkomst, pct.

	Beskæftigede			Ledige			Studerende			Uden for arbejdsmarkedet		
	Dansk	Vestlig	Ikke-v.	Dansk	Vestlig	Ikke-v.	Dansk	Vestlig	Ikke-v.	Dansk	Vestlig	Ikke-v.
Naturvidenskab	90,5	85,0	83,1	3,3	3,7	8,1	0,7	1,2	1,0	5,5	10,1	7,8
Civilingeniører	93,8	85,1	84,7	2,0	3,6	7,9	0,2	0,4	0,6	4,0	10,9	6,8
Diplomingeniører	90,1	80,4	71,0	1,6	3,6	8,0	3,0	4,4	12,5	5,3	11,7	8,5
IDA-uddannelser	91,3	82,7	77,0	2,1	3,9*	7,9	1,6	2,2	7,3	5,0	11,2	7,8

Kilde: AE notat 1, tabel11. * Afrunding i de faktiske tal pga diskretionering betyder, at ledigheden på tværs af de tre grupper bliver højere end de enkelte grupper hver for sig. Andel beregnet på baggrund af de to årgange 2014 og 2015.

Tabellen viser, dels at der er nogen forskel på andelen i beskæftigelse, hvilket behandles nærmere neden for, dels at der er forskelle på hvilken status de ikke beskæftigede har.

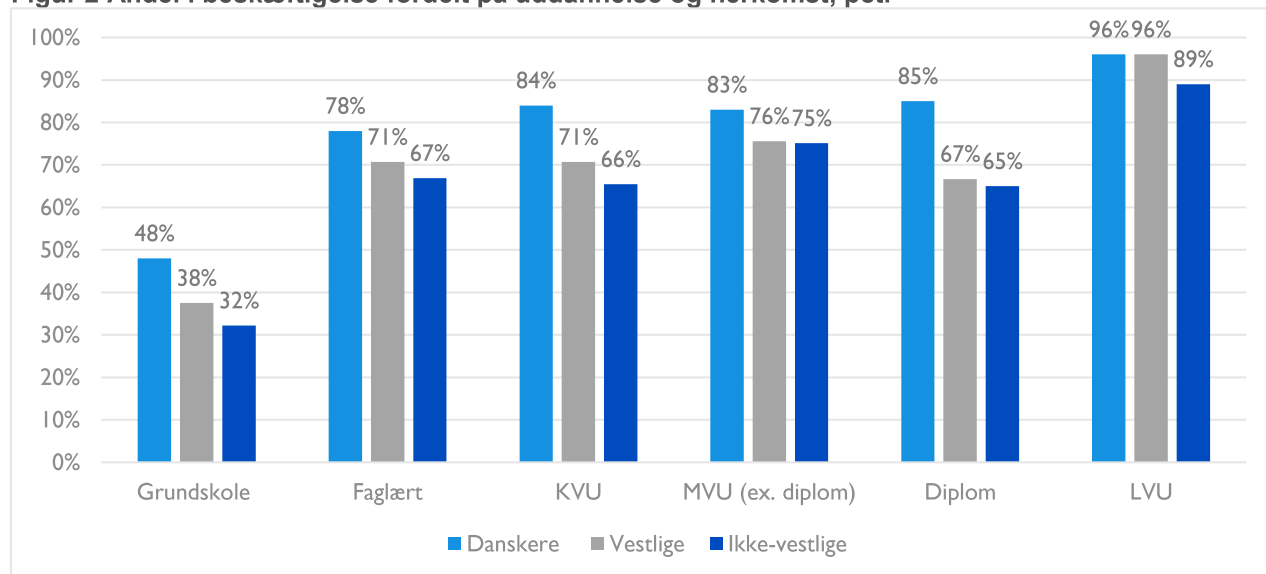
Tabellen viser således overordnet at:

- Andelen i **beskæftigelse er markant højere blandt de med dansk baggrund** end blandt de to grupper af indvandrere og efterkommere.
 - o Når der ses på grupperne med en kandidatuddannelse er der ca.5-8 procentpoints forskel i beskæftigelsen mellem danskere og indvandrere og efterkommere
 - o Når der ses på diplomingeniørerne er der mellem 10 og 20 procentpoint i forskel på beskæftigelsen.
- Andelen af **ledige** er markant højere blandt de **ikke-vestlige indvandrere og efterkommere** (8 pct.) end den er blandt de to andre herkomstgrupper.
- Andelen **uden for arbejdsmarkedet** er markant højere blandt de **vestlige indvandrere og efterkommere** (11 pct.) end den er blandt de to andre herkomstgrupper.
- Andelen der er **studerende** er markant højere blandt de **ikke-vestlige indvandrere og efterkommere** (7 pct.) end den er blandt de to andre herkomstgrupper.

Generelt er uddannelse er godt for beskæftigelsen

Indledningsvis er der i i figur 2 set på de generelle beskæftigelsesprocenter for en række uddannelsesgrupper, fordelt på herkomst. Nedenstående figur 2 viser beskæftigelsesprocenten for henholdsvis danskere, vestlig indvandrere og efterkommere og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere fordelt på seks forskellige uddannelsesniveauer: Grundskole, faglært, kort videregående uddannelse, mellemlang videregående uddannelse (ekskl. diplomingeniører) og lang videregående uddannelse.

Figur 2 Andel i beskæftigelse fordelt på uddannelse og herkomst, pct.

Kilde: AE notat 1. Andele beregnet af de to årgange 2014-2015⁴.

Af figur 2 ses det, at danskerne generelt er den gruppe med den højeste beskæftigelsesprocent sammenlignet med vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.

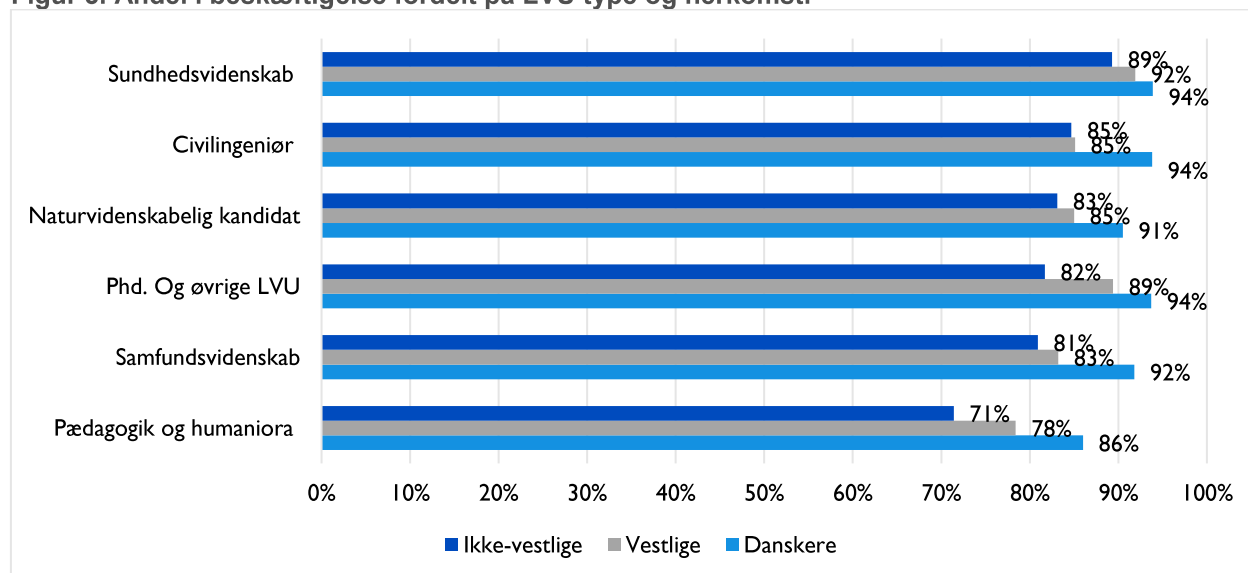
Videre er der også en generel tendens til, at jo højere uddannelsesniveauet er, jo højere er beskæftigelsesniveauet for alle tre herkomstgrupper⁵.

⁴ Se bilagstabel 2.

IDA-uddannelser er særligt gode for beskæftigelsen for indvandrere og efterkommere

Nedenstående figur 3 viser beskæftigelsesprocenten fordelt på seks grupper af lange videregående uddannelser og de tre herkomst-grupper.

Figur 3. Andel i beskæftigelse fordelt på LVU type og herkomst.

Kilde: AE notat 1 Andele beregnet af de to årgange 2014-2015

Af figur 3 ses det, at den generelle tendens ved foregående figur også gør sig gældende, hvis man kigger på de lange videregående uddannelser isoleret set. Således er der også her en tendens til, at danskere har en højere beskæftigelsesprocent end de to grupper af indvandrere og efterkommere.

Videre viser figuren, at beskæftigelsesgraden er højest for de sundhedsvidenskabelige uddannelser, uanset hvilken herkomst-gruppe man tilhører.

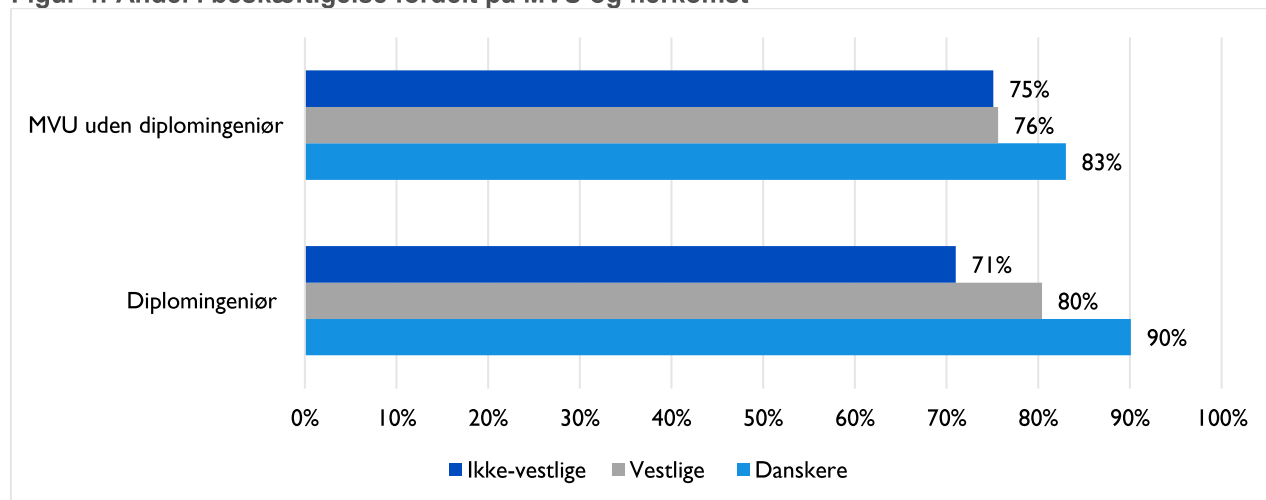
- **Men samtidig ses det, at særligt IDA-uddannelserne bidrager til høj beskæftigelsesgrad blandt de to grupper af indvandrere og efterkommere.**

For de vestlige er det særligt civilingeniør uddannelsen der sikrer en høj beskæftigelsesgrad (85 pct.) sammenlignet med fx de samfundsvidenskabelige (83 pct.) og særlige de pædagogiske og humanistiske uddannelser (78 pct.)⁶

For de ikke-vestlige ligger beskæftigelsesgraden for hhv. civilingeniører og naturvidenskabelige kandidater på 85 og 83 pct. – hvilket er markant over fx de pædagogisk-humanistisk uddannede, hvor 71 pct. er i beskæftigelse.

Nedenstående figur 4 viser beskæftigelsesprocenten fordelt på mellemlange videregående uddannelser og de tre herkomst-grupper.

⁶ Se også tabellerne 3a-3d i bilaget.

Figur 4: Andel i beskæftigelse fordelt på MVU og herkomst

Kilde: AE notat 1 Andele beregnet af de to årgange 2014-2015⁷

Ved den sidste IDA-uddannelse – diplomingeniør – ligger beskæftigelsesprocenten på 90 pct. blandt de med dansk herkomst, på 80 pct. blandt de vestlige indvandrere og efterkommere og på 71 pct. blandt de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.

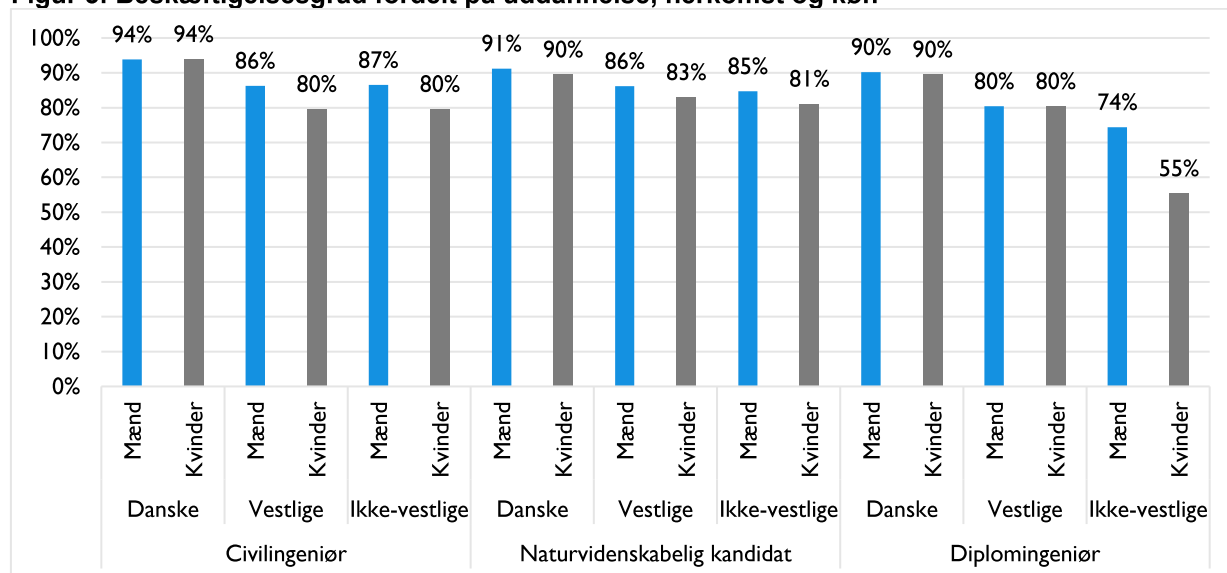
Sammenlignet med øvrige MLVU er beskæftigelsesgraden for diplomingeniører således højere, undtagen for de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Det skal her bemærkes, at blandt de ikke-vestlige diplomingeniører er der 13 pct. der er under uddannelse, hvilket i denne sammenhæng betyder, at de ikke er i beskæftigelse.

⁷ Se tabel 2 og 3.a i bilag

Beskæftigelse fordelt på køn

Nedenstående figur 5 viser beskæftigelsesprocenten fordelt på køn og herkomst for de tre IDA-uddannelser: Naturvidenskabelige kandidater, civilingeniør og diplomingeniør.

Figur 5: Beskæftigelsesgrad fordelt på uddannelse, herkomst og køn

Kilde: AE notat 1. Andele beregnet af de to årgange 2014-2015⁸.

Figuren viser, at der generelt for de to grupper af vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er en forskel på andelen i beskæftigelse mellem mænd og kvinder, mens der er kun meget små kønsmæssige forskelle i beskæftigelsesgraden blandt de danske ingeniører og naturvidenskabelige kandidater.

- **Den største forskel i beskæftigelsesgraden mellem kønnene ses i gruppen af ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, der er diplomingeniører.**

I denne gruppe er der således en forskel på 19 procentpoint i beskæftigelsen blandt mænd (74 pct.) og kvinder (55 pct.)

Det er dog værd at bemærke, at den store forskel i beskæftigelsesprocenten mellem de ikke-vestlige mandlige og de ikke-vestlige kvindelige diplomingeniører bl.a. skyldes, at hele 22 pct. af de ikke-vestlige kvinder er under uddannelse⁹.

Blandt de vestlige indvandrere og efterkommere er der mindre forskelle (mellem 0 og 6 procentpoint) i beskæftigelsesgraden mellem mænd og kvinder, størst blandt civilingeniørerne.

⁸ Se tabel 3.a- 3.c i bilag.

⁹ Se tabel 3.a i bilag.

Hvor stor en andel har arbejde på et niveau, der matcher deres uddannelsesniveau?

Ovenfor er der redegjort for, at en relativ høj andel af både de vestlige og de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere opnår beskæftigelse når de har taget en uddannelse inden for IDAs område.

I dette afsnit belyses det, i hvilken grad de job de får matcher deres kvalifikationer. Dette gøres ved at se på de oplysninger der er om det "færdighedsniveau" deres job er på. Her er det muligt bl.a. at skelne mellem job der forudsætter færdigheder på højeste niveau og job der forudsætter færdigheder på mellemniveau – hvilket svarer til job der hhv. forudsætter en lang videregående eller en mellemlang videregående uddannelse¹⁰.

Arbejdsfunktioner

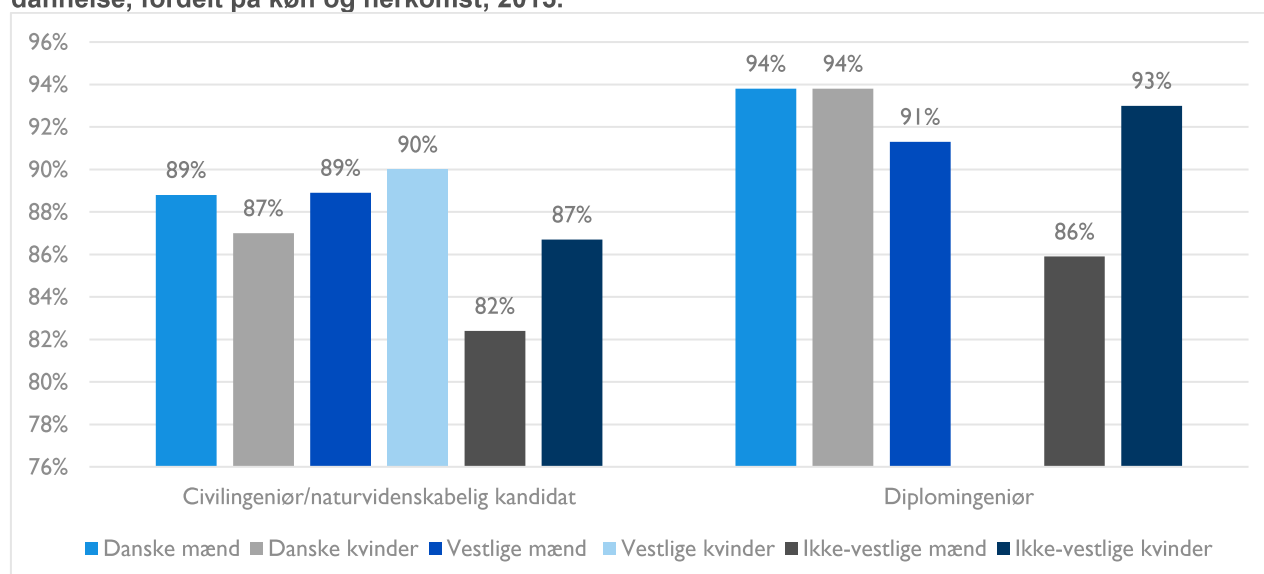
Lønmodtagernes arbejdsfunktioner klassificeres efter det færdighedsniveau de er på. Det giver mulighed for at afdække om man har et job der forudsætter færdigheder på niveau med den uddannelse man har – eller om man har job der kun forudsætter færdigheder på et lavere niveau. Opgørelsen gælder kun lønmodtagere.

Se den nærmere forklaring i metodeboksen bagerst i notatet.

Analysen er derfor opdelt på henholdsvis 1) de to grupper med en lang videregående uddannelse (civilingeniører og naturvidenskabelige kandidater) og 2) diplomingeniører.

Nedenstående figur 6 viser henholdsvis civilingeniører /naturvidenskabelige kandidater og diplomingeniører, fordelt på hvor stor en andel af de beskæftigede, hvis arbejde mindst forudsætter færdigheder svarende til deres formelle kvalifikationer, fordelt på herkomst og køn.

Figur 6: Andel lønmodtagere, der er i job der mindst forudsætter færdigheder svarende til deres uddannelse, fordelt på køn og herkomst, 2015.

Kilde: AE notat 2¹¹ For de vestlige kvinder med diplomingeniøruddannelse er der for få personer i flere celler, hvorved denne opgørelse ikke kan laves.

Det ses af figuren, at det generelt er en meget stor andel, ca. 90 pct. der har jobfunktioner der matcher deres formelle kvalifikationer. Der er dog nogle grupper hvor denne andel er lavere, og særligt har de ikke-vestlige mænd ofte arbejde der ikke matcher deres formelle kvalifikationer.

¹⁰ For civilingeniørerne og de naturvidenskabelige kandidater gælder det ledelse samt arbejde, der forudsætter færdigheder på højeste niveau. For diplomingeniørerne gælder det ledelse samt arbejde, der forudsætter færdigheder viden på mellem- eller højeste niveau

¹¹ Se tabel 4 i bilag

- Næsten hver femte (18 pct.) af de ikke-vestlige kandidatuddannede har ikke et job der forudsætter færdigheder svarende til deres uddannelse – og blandt diplomingeniørerne er det 14 pct. der ikke har job der forudsætter færdigheder svarende til deres uddannelse.

Er der forskel på etniske danskere og indvandreres indkomst?

I nedenstående figur ses der på de personer, der har en IDA-uddannelse, og som er i beskæftigelse, der mindst forudsætter færdigheder svarende til deres uddannelsesniveau, jf. ovenfor. Hermed er der i dette afsnit kun fokus på de personer der har en IDA-uddannelse – og som sandsynligvis bruger denne i deres job.

Videre er personerne opdelt på uddannelsesanciennitet (her i 5 års intervaller), da vi bl.a. fra IDAs lønstatistik ved, at kandidatalder har betydelig indflydelse på lønnen.

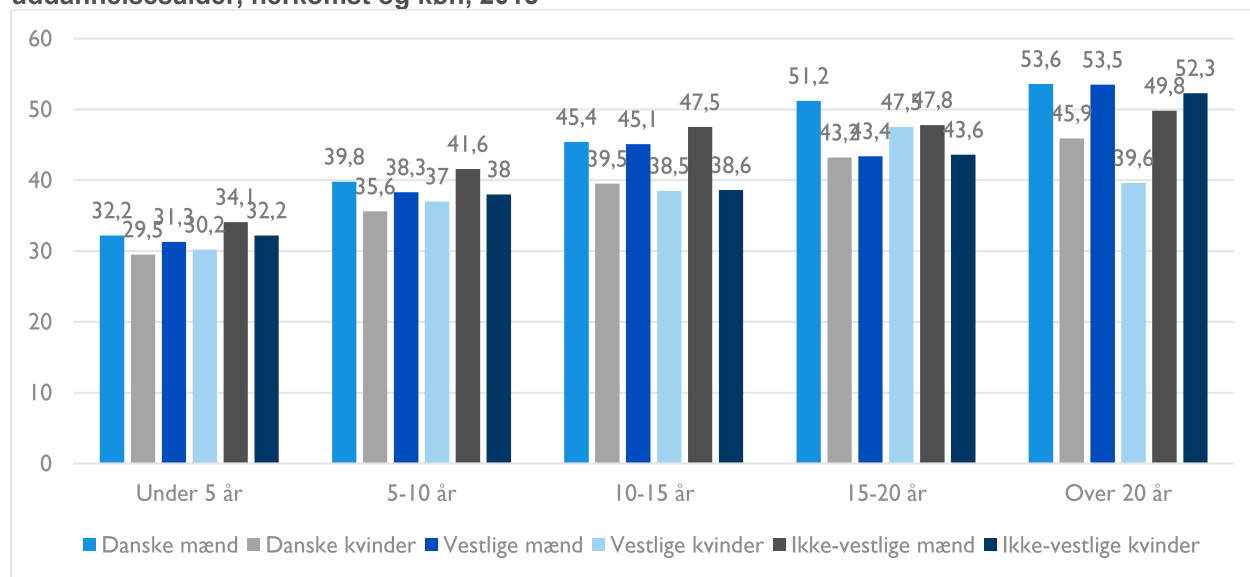
Nedenstående figur 7 viser medianindkomsten for naturvidenskabelige kandidater og civilingeniører fordelt på kandidatår. I figuren indgår kun personer der har job der forudsætter færdigheder på højt niveau samt personer der varetager ledelsesopgaver.

Indkomstforskelle

Det er kun personer med lønindkomst, der indgår, og indkomstoplysningerne er fra september 2015. Indkomstbegrebet er et andet end det IDA fx anvender i fx lønstatistikken.

I dette notat er der alene fokus på medianindkomsten, da denne er mindre påvirket af outliers. I notatet fra AE belyses også gennemsnitsindkomsterne, og disse opgøres også i bilagstabellerne til dette notat. Se den nærmere beskrivelse af lønbegrebet i metodeboksen bagerst i notatet.

Figur 7. Medianindkomst (i 1.000 kr.) for civilingeniører og naturvidenskabelige kandidater, fordelt på uddannelsesalder, herkomst og køn, 2015

Kilde: AE Notat 2, note: Kun personer, der varetager arbejdsfunktioner der forudsætter færdigheder på højt niveau samt ledelse indgår.¹²

Figuren viser, at uddannelsesanciennitet er meget afgørende for lønnen, og jo højere anciennitet man har, jo mere tjener man.

¹² Se tabel 8a i bilag

Herudover viser figuren,

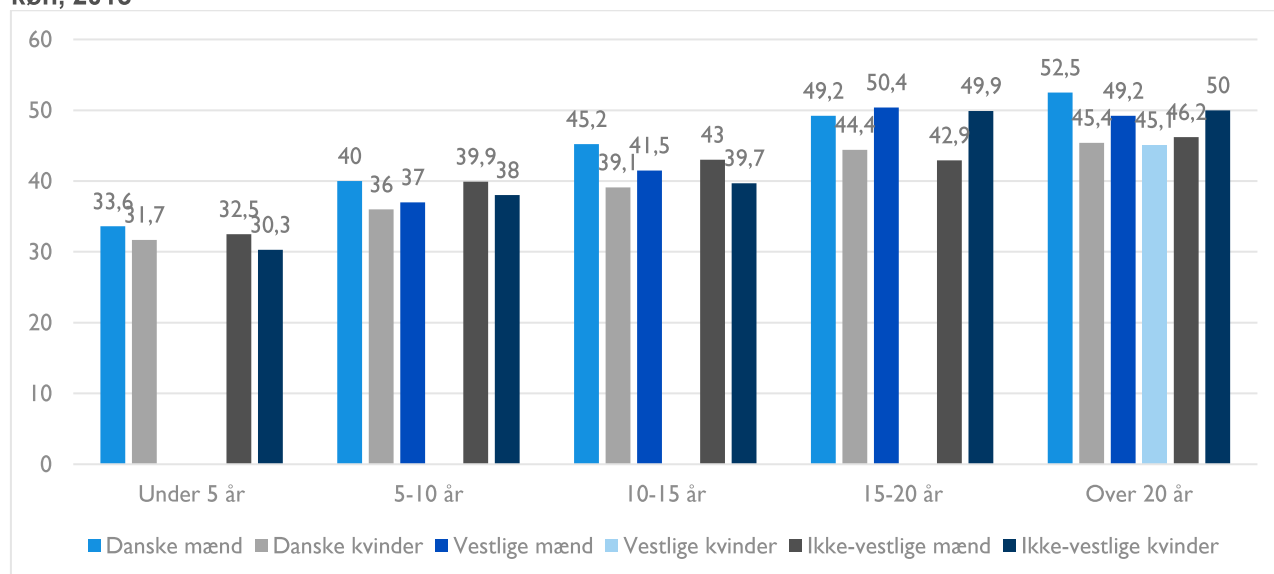
- At der generelt – på tværs af de tre herkomstgrupper - er en forskel på mænd og kvinders løn, og at *mænd tjener typisk mere end kvinderne i de enkelte herkomst- og anciennitetsgrupper.*
- At der, når der sammenlignes blandt hhv. mænd og kvinder i de tre herkomstgrupper er en lille variation mellem grupperne, men *ingen entydig systematik*, således at fx personer med vestlig eller ikke-vestlig herkomst i alle anciennitetsgrupper tjener enten mere eller mindre end de danske.

Blandt mænd med højest anciennitet (over 15 år) er der en tendens til en højere medianindkomst blandt de med dansk baggrund, mens den højeste medianindkomst blandt mænd med kortere (5-15 års) anciennitet er blandt de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere.

Blandt kvinderne er der heller ikke en entydig systematik i hvilken af de tre herkomstgrupper, der tjener mest. I gruppen med længst anciennitet (over 20 år) er der højest medianindkomster blandt de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, mens der blandt de med 15-20 års anciennitet er højest medianindkomst blandt de vestlige indvandrere og efterkommere og blandt de med 10-15 års anciennitet er højest medianindkomst blandt de med dansk baggrund.

Figur 8 viser medianindkomsten for diplomingeniører der varetager arbejde der forudsætter færdigheder på niveau med deres formelle kvalifikationer.

Figur 8: Medianindkomst (i 1.000 kr.) for diplomingeniører, fordelt på uddannelsesalder, herkomst og køn, 2015

Kilde: AE notat 2. Kun personer, der varetager arbejdsfunktioner der forudsætter færdigheder på højt eller mellemniveau samt ledelse indgår.¹³

For diplomingeniører ses der samme generelle mønster: Dels at der er en markant **stigende medianindkomst med stigende uddannelsesanciennitet** dels at **mændene, når der ses på tværs af de tre herkomstgrupper, tjener mere end kvinderne.**

¹³ Se bilagstabel 8.b.

Der er dog enkelte undtagelser fra dette billede. Blandt de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere med en uddannelsesanciennitet på over 15 år (som dog udgøres af en relativt lille gruppe personer) har kvinderne en medianindkomst der ligger over mændenes.

Blandt de mandlige diplomingeniører er der et lidt mere entydigt billede af forskelle i medianindkomsten når der ses på tværs af herkomstgrupperne. De danske mænd har således højest medianindkomst i alle uddannelsesanciennitetsgrupper undtagen de med 15-20 års anciennitet. Samme billede kan ikke genfindes blandt kvinderne, hvor de danske kvinder i flere af anciennitetsgrupperne har en lavere medianindkomst end kvinderne med ikke-vestlig indvandrer og efterkommer baggrund.

Er det realistisk at få gruppen uden for arbejdsmarkedet i beskæftigelse?

Når der ses på arbejdsmarkedstilknøytning, fx i tabel 1, ses der en gruppe der hverken er beskæftigede, er ledige eller er under uddannelse – men som er i gruppen ”uden for arbejdsmarkedet”. Disse kan være på forskellige former for offentlige overførsler eller kan være selv- eller familieforsørgede på andre måder.

Gruppen udgør 5 pct. af den samlede gruppe med en IDA-uddannelse blandt de med dansk herkomst, men 8 pct. blandt de ikke-vestlige og 11 pct. af de med vestlig baggrund.

I dette afsnit er det forsøgt at afdække, om der ud fra oplysninger om deres forsørgelsesgrundlag, kan udledes noget om, i hvilken grad de evt. vil kunne inddrages i beskæftigelse. Til dette formål er de oplysninger der findes i registret om deres forsørgelsesgrundlag opdelt i tre overordnede grupper, ud fra en vurdering af hvor sandsynligt det er, at de kan komme i beskæftigelse. Nedenstående figur 9 viser hvilket forsørgelsesgrundlag de der er uden for arbejdsmarkedet har, fordelt på tre grupper alt efter hvor tæt på beskæftigelse de vurderes at være, jf. tekstboksen.

Grupper uden for arbejdsmarkedet

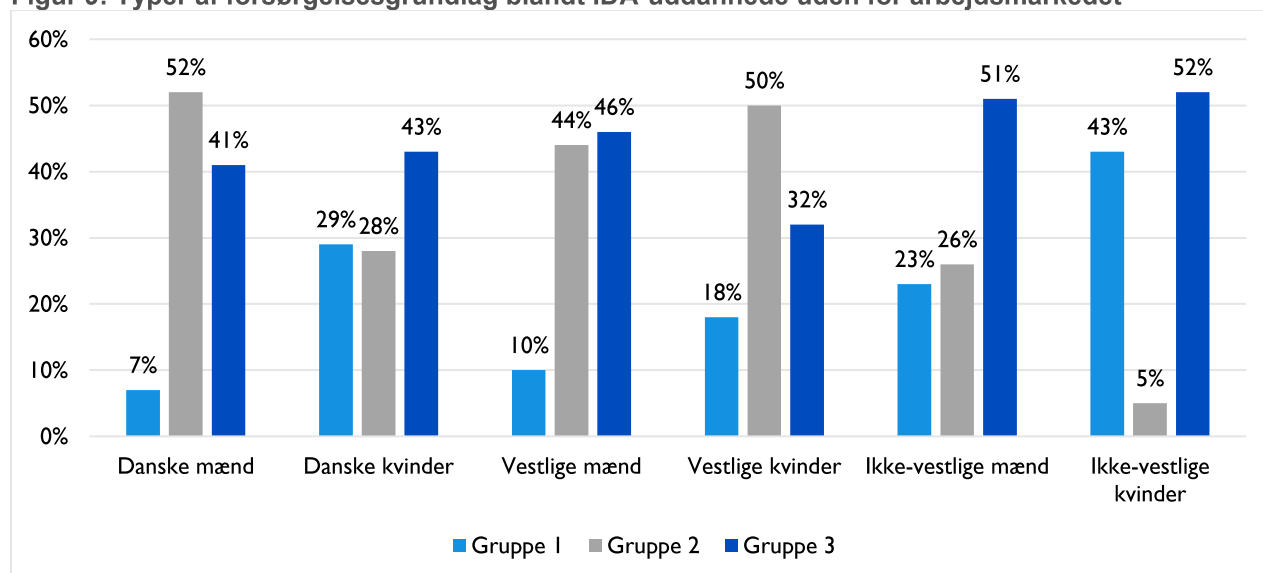
Vi har opdelt gruppen der er uden for arbejdsmarkedet i tre:

Gruppe 1: Med mulighed for genintegration; fx personer på barsel, kontanthjælp eller jobafklaringsforløb.

Gruppe 2: Permanent uden for arbejdsmarkedet, personer på pension mv.

Gruppe 3: Ukendt forsørgelse
Se den nærmere beskrivelse af opdelingen i metodeboksen bagerst i notatet.

Figur 9: Typer af forsørgelsesgrundlag blandt IDA-uddannede uden for arbejdsmarkedet

Kilde: AE notat 2¹⁴ Andele beregnet af de to årgange 2014-2015. Procentfordelingen er beregnet på baggrund af diskretioneret data, hvorfor der er nogen usikkerhed

¹⁴ Se tabel 9 i bilag.

Af figur 9 ses det at,

Gruppen der umiddelbart vurderes til lettest at kunne opnå beskæftigelse, på tværs af herkomst, er størst blandt kvinderne. Dette kan bl.a. skyldes, at barselsfravær indgår i denne gruppe. Andelen er størst blandt de ikke-vestlige kvinder, hvor 43 pct. af de, der er uden for arbejdsmarkedet er i denne gruppe.

Gruppen der vurderes til ikke at kunne opnå beskæftigelse (som er på pension mv.) er størst blandt danske mænd, hvor den udgør 52 pct. af de der er uden for arbejdsmarkedet, mens den er mindst blandt de ikke-vestlige kvinder, hvor kun 5 pct. er i denne gruppe.

Der er i alle grupper (kombinationer af herkomst og køn) en betydelig andel i gruppen som har ukendt forsørgelsesgrundlag. Disse kan vi ikke, ud fra oplysningerne om forsørgelsesgrundlag, foretage en vurdering af, om de sandsynligvis kan opnå beskæftigelse.

Det er i fortolkningen af tabellerne relevant at være opmærksom på, at der er meget få personer i nogle af kategorierne¹⁵, således kun ca. 65 ikke-vestlige kvinder, 20 vestlige kvinder og 80 vestlige mænd.

¹⁵ Se tabel 9 i bilag.

Bilag

Tabel 1: IDA-arbejdsstyrken (20-65 årige) opdelt på herkomst, andele p.b.a. 2014 og 2015

	Andel
Indvandrere og efterkommere	3,8%
Dansker	96,2%
I alt	100 %

Kilde: AE notat 1

Tabel 2: Beskæftigelsesandel (procent) blandt personer på forskellige uddannelsesniveauer fordelt på herkomst. 20-65 årige, andele p.b.a. 2014 og 2015

	Danskere	Vestlige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere
Grundskole	47,5	37,8	32,1
Faglært	78,3	70,7	66,9
KVU	83,7	70,7	65,6
MVU eksklusiv diplomingeniører	83,4	75,6	75,1
Diplomingeniører	90,1	80,4	71,0
Naturvidenskabelige kandidater	90,5	85,0	83,1
Civilingeniører	93,8	85,1	84,7
Pædagogik og humaniora	86,0	78,4	71,4
Samfundsvidenskab	91,8	83,2	80,9
Phd. og øvrige LVU	93,7	89,4	81,7
LVU i alt	90,9	84,5	82,4
IDA-uddannelser i alt (civil, diplom, naturvidenskabelig kandidat)	91,3	82,7	77,0

Kilde: AE notat 1

Tabel 3.a: Arbejdsmarkedstilknytning blandt diplomingeniører fordelt på herkomst og køn, 20-65 årige, andele p.b.a. 2014 og 2015.

	Dansk			Vestlig			Ikke-vestlig		
	Mand	Kvinde	Alle	Mand	Kvinde	Alle	Mand	Kvinde	Alle
Beskæftigede	90,2	89,5	90,1	80,4	80,4	80,4	74,5	55,4	71,0
Ledige	1,6	1,8	1,6	-	-	3,6	7,6	10,2	8,0
Studerende	2,7	4,5	3,0	-	-	4,4	10,5	21,8	12,5
Ufa	5,5	4,2	5,3	-	-	11,7	7,5	12,7	12,7
I alt	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	100,0	100,0	100,0

Kilde: AE notat 1 og bilag A og B. Note: ikke beregnet andele på alle former for arbejdsmarkedstilknytning alle grupper af indvandrere og efterkommere, fordelt på køn.

Tabel 3.b: Arbejdsmarkedstilknytning blandt civilingeniører fordelt på herkomst og køn, 20-65 årige, andele p.b.a. 2014 og 2015.

	Dansk			Vestlig			Ikke-vestlig		
	Mand	Kvinde	Alle	Mand	Kvinde	Alle	Mand	Kvinde	Alle
Beskæftigede	93,8	93,9	93,8	86,3	79,6	85,1	86,5	79,6	84,7
Ledige	1,8	2,5	2,0	-	-	3,6	-	-	7,9
Studerende	0,2	0,3	0,2	-	-	0,4	-	-	0,6
Ufa	4,2	3,3	4,0	-	-	10,9	-	-	6,8
I alt	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	100,0

Kilde: AE notat 1 og bilag A og B. Note: ikke beregnet andele på alle former for arbejdsmarkedstilknytning alle grupper af indvandrere og efterkommere, fordelt på køn.

Tabel 3.c: Arbejdsmarkedstilknytning blandt naturvidenskabelige kandidater fordelt på herkomst og køn, 20-65 årige, andele p.b.a. 2014 og 2015.

	Dansk			Vestlig			Ikke-vestlig		
	Mand	Kvinde	Alle	Mand	Kvinde	Alle	Mand	Kvinde	Alle
Beskæftigede	91,2	89,5	90,5	86,2	83,0	85,0	84,7	81,1	83,1
Ledige	2,9	3,9	3,3	-	-	3,7	-	-	8,1
Studerende	0,6	0,8	0,7	-	-	1,2	-	-	1,0
Ufa	5,3	5,8	5,5	-	-	10,1	-	-	7,8
I alt	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	100,0

Kilde: AE notat 1 og bilag A og B. Note: ikke beregnet andele på alle former for arbejdsmarkedstilknytning alle grupper af indvandrere og efterkommere, fordelt på køn.

Tabel 3.d Arbejdsmarkedstilknytning for alle IDA-uddannede fordelt på herkomst og køn, 20-65 årige, andele p.b.a. 2014 og 2015.

	Dansk			Vestlig			Ikke-vestlig		
	Mand	Kvinde	Alle	Mand	Kvinde	Alle	Mand	Kvinde	Alle
Beskæftigede	91,5	90,6	91,3	-	-	82,7	-	-	77,0
Ledige	1,9	2,9	2,1	-	-	3,9	-	-	7,9
Studerende	1,5	1,8	1,6	-	-	2,2	-	-	7,3
Ufa	5,1	4,7	5,0	-	-	11,2	-	-	7,8
I alt	100,0	100,0	100,0	-	-	100,0	-	-	100,0

Kilde: AE notat 1 og bilag A og B. Note: ikke beregnet andele på alle former for arbejdsmarkedstilknytning alle grupper af indvandrere og efterkommere, fordelt på køn.

Tabel 4: Beskæftigede fordelt på færdighedskrav (DISCO-niveau), herkomst og køn, 2015

		Danske mænd	Danske kvinder	Vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere
Civilingeniør / naturvidenskabelig kandidat	På niveau	88,8 %	87 %	88,9 %	90 %	82,4 %	86,7 %
	Under niveau	11,2 %	13 %	11,1 %	10 %	17,6 %	13,3 %
	I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Diplomingeniør	På niveau	93,8 %	93,8 %	91,3 %	-	85,9 %	93 %
	Under niveau	6,2 %	6,2 %	8,7 %	-	14,1 %	7 %
	I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Kilde: AE notat 2. Der er for mange diskretionerede celler for de kvindelige vestlige indvandrere og efterkommere.

Tabel 5.a: Gennemsnitlig løn i kr. for civil/naturvidenskabelige kandidater med ledelsesarbejde / arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau, 2015

	Danske mænd	Danske kvinder	Vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere
Ledelsesarbejde	86.200	68.100	74.800	51.800	56.700	66.500
Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau	48.300	40.300	49.400	38.300	45.100	37.200

Kilde: AE notat 2

Tabel 5.b: Gennemsnitslønnen i kr. for diplomingeniører med ledelsesarbejde og arbejde, der forudsætter viden på højeste- og mellemniveau, 2015

	Danske mænd	Danske kvinder	Vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere
Ledelsesarbejde	77.000	59.800	73.000	- ¹⁶	59.000	-
Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau	50.800	45.100	51.900	43.900	44.100	43.000
Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau	49.600	43.700	47.600	-	39.200	37.400

Kilde: AE notat 2

¹⁶ - = der er for få individer.

Tabel 6.a: Medianindkomst i kr. for civil/naturvidenskabelige kandidater med ledelsesarbejde / arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau, 2015

	Danske mænd	Danske kvinder	Vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere
Ledelsesarbejde	67.100	57.300	66.000	47.300	54.100	46.300
Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau	44.100	37.900	44.100	37.200	41.200	36.000

Kilde: AE notat 2

Tabel 6.b: Medianindkomst i kr. for diplomingeniører med ledelsesarbejde og arbejde, der forudsætter viden på højeste- og mellemniveau, 2015

	Danske mænd	Danske kvinder	Vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere
Ledelsesarbejde	63.600	54.100	60.000	-	52.100	-
Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau	47.100	41.800	48.500	41.300	40.600	37.800
Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau	46.300	39.000	41.900	-	39.000	34.200

Kilde: AE notat 2

Tabel 7.a: Gennemsnitsløn i kr. for civil/naturvidenskabelige kandidater med ledelsesarbejde og arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau fordelt på kandidat år, tal fra 2015

	Danske mænd	Danske kvinder	Vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere
Under 5 år	33.700	31.000	34.600	29.500	36.200	32.300
5-10 år	42.900	36.900	42.100	36.600	43.500	40.200
10-15 år	49.800	42.000	51.500	38.200	54.000	39.600
15-20 år	59.000	47.500	44.100	48.000	56.500	53.800
Over 20 år	62.800	51.500	61.000	43.600	51.200	61.000

Kilde: AE notat 2

Tabel 7.b: Gennemsnitsløn for diplomingeniører med ledelsesarbejde og arbejde, der forudsætter viden på højeste- og mellemniveau fordelt på kandidat år, 2015

	Danske mænd	Danske kvinder	Vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere
Under 5 år	34.900	32.400	-	-	33.600	28.300
5-10 år	42.900	38.000	33.500	-	43.500	37.200
10-15 år	49.300	43.000	46.600	-	46.600	40.600
15-20 år	54.600	47.100	54.000	-	45.800	71.300
Over 20 år	60.100	50.100	57.000	47.100	49.800	55.600

Kilde: AE notat 2

Tabel 8.a: Medianindkomst i kr. for civil/naturvidenskabelige kandidater med ledelsesarbejde / arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau fordelt på kandidat år, tal fra 2015

	Danske mænd	Danske kvinder	Vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere
Under 5 år	32.200	29.500	31.300	30.200	34.100	32.200
5-10 år	39.800	35.600	38.200	37.000	41.600	38.000
10-15 år	45.400	39.500	45.100	38.500	47.500	38.600
15-20 år	51.200	43.200	43.400	47.500	47.800	43.600
Over 20 år	53.600	45.900	53.500	39.600	49.800	52.300

Kilde: AE notat 2

Tabel 8.b: Medianindkomst i kr. for diplomingeniører med ledelsesarbejde og arbejde, der forudsætter viden på højeste- og mellemniveau fordelt på kandidat år, tal fra 2015

	Danske mænd	Danske kvinder	Vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige mandlige indvandrere og efterkommere	Ikke-vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere
Under 5 år	33.600	31.700	-	-	32.500	30.300
5-10 år	40.000	36.000	37.000	-	39.900	38.000
10-15 år	45.200	39.100	41.500	-	43.000	39.700
15-20 år	49.200	44.400	50.400	-	42.900	49.900
Over 20 år	52.500	45.400	49.200	45.100	46.200	50.000

Kilde: AE notat 2

Tabel 9: Fordeling af personer med IDA-uddannelse uden for arbejdsmarkedet (øvrige uden for arbejdsmarkedet), tal for 2014 og 2015 (antal er sum for personer i begge år)

	Danske mænd		Danske kvinder		Vestlige mandlige indvandrere og efterkommere		Vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere		Ikke-vestlige mandlige indvandrere og efterkommere		Ikke-vestlige kvindelige indvandrere og efterkommere	
	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>
Gruppe 1	565	7%	530	29%	16	10%	7	18%	70	23%	56	43%
Gruppe 2	3280	52%	520	28%	70	44%	20	50%	80	26%	7	5%
Gruppe 3	2790	41%	780	43%	74	46%	13	32%	160	51%	67	52%
I alt ufa	6.640	100%	1.830	100%	160	100%	40	100%	310	100%	130	100%

Kilde: AE notat 2 Andele beregnet af de to årgange 2014-2015. Procentopdelingen er noget usikker da den er baseret på diskretionære tabeller hvor alle tal er afrundet til hele 10 – og enkelte celler alene har beskrivelsen "under 10".

Metode

Analysen er udarbejdet på baggrund af to analyser fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd "Arbejdsmarkedstilknytning blandt vestlige og ikke-vestlige indvandrere" (AE notat 1) og "Supplerende analyser om arbejdsmarkedstilknytning blandt indvandrere" (AE notat 2) samt en supplerende tabel med opdeling af arbejdsmarkedstilknytning fordelt på køn: *Bilag A og bilag B fra AE*.

I begge notater er der metodebeskriver, her er de væsentligste pointer samlet:

Population

Populationen er personer i alderen 20-65 år. De 20-49 årige har gået i 9. klasse i Danmark, mens det antages at de 50-65 årige har gjort det. Kun personer der har afsluttet deres højeste fuldførte uddannelse i Danmark er medtaget. Hermed indgår personer der er kommet til Danmark for at tage en uddannelse ikke i analysen.

Uddannelser

I analysen anvendes begrebet IDA-uddannelser om en række tekniske og naturvidenskabelige uddannelser. De dækker over naturvidenskabelige kandidater, civilingeniører og diplomingeniører. IDA har foretaget afgrænsningen af disse uddannelser.

Herkomst

Populationen opdeles i tre herkomstgrupper: 1) danskere, 2) vestlige indvandrere og efterkommere og 3) ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, jf. Danmarks Statistiks standardopdelinger.

Vestlige indvandrere og efterkommere kommer fra følgende lande:

- EU, Andorra, Australien, Canada, Island, Liechtenstein, Monaco, New Zealand, Norge, San Marino, Schweiz, USA og Vatikanstaten.

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere kommer fra alle øvrige lande.

Arbejdsmarkedstilknytning

I de tabeller hvor der angives andele af populationens tilknytning til arbejdsmarkedet (tabel 1, bilagstabellerne 1-3.d samt 9 samt figur 1-5 og 9) er andelen beregnet på basis af RAS for 2014 og 2015 samlet. Dette er gjort for at undgå diskretioneringer når cellerne indeholder meget få observationer.

I figurerne 6 til 8 samt bilagstabellerne 4 til 8.d er det oplysninger om år 2015.

Arbejdsmarkedstilknytningen er opgjort ud fra den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS), som er Danmarks Statistiks register for befolkningens arbejdsmarkedstilknytning. Opgørelsen laves årligt ultimo november. RAS følger ILO's definition af beskæftigede, hvilket betyder, at studerende, som samtidig er i beskæftigelse, vil blive klassificeret som beskæftigede. I denne analyse er der derfor udover RAS også anvendt information om, hvorvidt personer er indskrevet på en ordinær fuldtidsuddannelse. Denne information findes i Danmarks Statistiks register over befolkningens uddannelsesstatus (UDDA). Personer, der er i gang med en uddannelse, vil i denne analyse indgå i kategorien "Under uddannelse", uanset om de er i beskæftigelse ved siden af deres uddannelse. Dette gælder dog ikke for ph.d.-studerende, som i denne analyse vil fremgå som beskæftigede.

"Øvrige uden for arbejdsmarkedet" har vi delt op i tre grupper. Nedenstående er en forklaring af, hvad de forskellige grupper dækker over:

Gruppe 1: Med mulighed for genintegration; fx personer på barsel, kontanthjælp eller jobafklaringsforløb.

Denne gruppe omfatter følgende ydelser: feriedagpenge, barselsfravær fra beskæftigelse, sygefravær fra beskæftigelse, Børnepasningsorlov fra ledighed, Barselsfravær fra ledighed, Støttet beskæftigelse uden løn, Vejledning og opkvalificering, Introduktionsydelse, Kontanthjælp, Flekslønstilskud, Ledighedsydelse, Sygefravær fra ledighed, Revalidering, Ressourceforløb, Jobafklaringsforløb

Gruppe 2: Permanent uden for arbejdsmarkedet, personer på pension

Denne gruppe omfatter følgende ydelser: Førtidspension, Efterløn, Fleksydelse, Folkepension, Anden pension.

Gruppe 3: Ukendt forsørgelse

Denne gruppe omfatter følgende ydelser: Øvrige uden for arbejdsstyrken og Ukendt status.